

Handläggare
Magnus Sannebro
Telefon: 08-508 28 184

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2014-02-04 p. 23

Stockholms stads handlingsplan för god vattenstatus

Förvaltningens förslag till beslut

1. Föreslå Kommunfullmäktige att godkänna förslaget till handlingsplan för god vattenstatus

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Maria Svanholm
Enhetschef

Bakgrund

Uppdraget

Kommunfullmäktige gav i budgeten för 2012 miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att uppdatera och omvandla stadens vattenprogram:

”EU:s vattendirektiv har stor betydelse för stadens vattenvårdsarbete. Samtliga vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status senast år 2021. Stadens vattenarbete ska därför intensifieras. I ett första steg ska miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdras att uppdatera och omvandla stadens vattenprogram till ett åtgärdsprogram för att uppnå god ekologisk och kemisk vattenstatus till år 2021”

Syfte med handlingsplanen

Förvaltningen har valt att benämna detta dokument ”handlingsplan” för att skilja det från Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns formellt beslutade åtgärdsprogram.

Det nuvarande Vattenprogrammet beslutades av kommunfullmäktige år 2006. Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns beslut år 2009 om miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram innebar att olika aktörer inom vattenförvaltningen, däribland kommuner, fick en skyldighet att tillse att miljö kvalitetsnormerna följs.

Ett syfte med handlingsplanen är därför att ange hur stadens vattenprogram behöver utvecklas till vattenförvaltningens nuvarande krav samt till det som idag är känt om vattenmyndighetens kommande åtgärdsprogram föreslagna utvidgning till att omfatta fler sjöar och vattendrag fr.o.m. 2016. Ett annat syfte är att ange hur stadens vattenarbete ska utvecklas så att ett tydligt fokus på operativa åtgärder nås.

Ärendets beredning

Förslaget till handlingsplan för god vattenstatus har tagits fram av en arbetsgrupp på enheten för miljöanalys. Samråd har skett med övriga berörda avdelningar på miljöförvaltningen. Avstämning har skett med följande parter i vattenprogrammets styrgrupp och samordningsgrupp: Stockholm Vatten, trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Arbetet med att nå god vattenstatus till år 2021 är komplext och kommer att bli en utmaning för staden. Det kommer också att behöva göras avvägningar mot andra intressen, framför allt att Stockholm ska växa med 200 000 - 300 000 invånare till 2030.

Staten har i implementeringen av EU:s vattendirektiv valt att lägga ett stort ansvar på kommunerna för att se till att miljö kvalitetsnormerna följs utan att därmed ersätta kommunerna för de kostnader som detta kommer att medföra. Det finns därför en risk att det blir kommunerna som får stå för en stor del av kostnaderna, också där det inte går att klargöra vem som orsakat eller orsakar utsläpp som måste åtgärdas för att normerna ska följas. Miljöförvaltningen kan för närvarande inte bedöma hur höga kostnaderna blir för staden med det nya åtgärdsprogram som ska beslutas 2015. Enligt vattenmyndigheten kommer det att vara mer

detaljerat än det nuvarande och bland annat innehålla beting för att minska utsläppen av fosfor. Med erfarenhet av tidigare gjorda åtgärder i staden för att minska övergödningen och utsläpp av miljögifter gör förvaltningen bedömningen att det kommer att handla om en årlig kostnad på 10-tals Mkr.

För att nå målet om en god ekologisk och kemisk status behöver vattenarbetet utvecklas i flera avseenden. Huvuddragen i handlingsplanens förslag är:

- För att tydliggöra målet med vattenarbetet föreslås ett mål för vattenarbetet i stället för dagens två, rekreation utgår därmed som målområde.
- Det bör övervägas om det formella ansvaret för det operativa genomförandet av vattenanknutna åtgärder bör följa kompetensen inom staden och därför läggas på Stockholm Vatten.
- För att stärka genomförandet av Vattenprogrammet föreslås att styrgruppen leds av stadsledningskontoret och i övrigt bemannas av deltagande parter direktörer eller avdelningschefer.
- Arbetet mot målet om en god vattenstatus bör ske i en för staden gemensam vattenplaneringsprocess som är samordnad med den 6-åriga vattencykeln inom vattenförvaltningen. Processen ska utmynna i lokala åtgärdsprogram för stadens samtliga vattenförekomster.
- Erfarenheter från tidigare åtgärdsarbete för att förbättra vattenstatusen visar att det finns behov av en väsentligt utökad finansiering för att nå målet om en god vattenstatus. Detta föreslås ske genom att en central medelsreserv för vattenanknutna åtgärder inrättas.
- Vattenprogrammet bör i fortsättning vara helt webb-baserat och ligga på stockholm.se under Stockholms Miljöbarometer som kompletteras med GIS-kartor för att bättre kunna visualisera informationen.

Den föreslagna fokuseringen på vattenkvalitet innebär att de vattenanknutna rekreations- och friluftsförfrågorna utgår ur vattenprogrammet. Dessa frågor hanteras idag av olika verksamheter inom staden. Miljöförvaltningen bedriver tillsyn av stadens skyddade naturområden, där ett av skyddssyftena är områdenas värde för friluftsliv och rekreation. Idrottsförvaltningen arbetar med fiskevårdsfrågor och har nyligen tagit fram en policy för båtfrågor. Stadsbyggnadskontorets bedriver ett kontinuerligt arbete med bevarande och utvecklande av stadens stränder i linje

med *Den gröna promenadstaden*. Behovet av en särskild vattenanvändningsplan kopplad till översiktsplanen har också lyfts fram. Länsstyrelsen har nyligen reviderat listan över länets riksintressen för friluftsliv. Diskussioner pågår inom staden om behovet av att ta fram ett särskilt program för Stockholms rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreationsfrågor naturligt skulle ingå. Förvaltningen menar att ett sådant program skulle kunna tas fram genom ett förvaltningsövergripande projekt inom ramen för arbetet med miljöprogrammet.

Bilagor

1. Stockholms stads handlingsplan för god vattenstatus